T095 ATĐ 7 (17) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q16-Kiền Độ Tạp-Ái Kính

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 16
Chöông 1: KIEÀN-ÑOÄ TAÏP

Phaåm 4: AÙI KÍNH, Phaàn 1

Theá naøo laø aùi? Theá naøo laø kính? Cho ñeán noùi roäng. Nhö chöông naày vaø giaûi thích nghóa chöông ôû ñaây, neân noùi roäng Öu-ba-ñeà-xaù. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Ñaây laø kinh Phaät. Trong kinh cuûa Phaät cheùp: Neáu Tyø-kheo tu taäp hoå theïn ñaày ñuû, thì coù aùi, kính. Duø noùi nhö vaäy nhöng khoâng phaân bieät roäng theá naøo laø aùi, theá naøo laø kính? Nay vì muoán noùi roõ neân soaïn luaän naày. Laïi coù thuyeát noùi: Sôû dó soaïn luaän naày laø vì muoán döùt phaùp cuûa ngöôøi Tieåu thöøa, bieåu hieän phaùp cuûa ngöôøi Ñaïi thöøa, vieäc aáy ra sao? Ñaùp: Ngöôøi Tieåu thöøa aùi thì trôû ngaïi kính. Kính thì trôû ngaïi aùi. Theá naøo laø aùi trôû nagò kính? Gioáng nhö phaùp taïi gia, ñoái vôùi con thì cha meï coù thaân aùi. Con ñoái vôùi cha meï thì coù aùi khoâng coù kính. Trong phaùp xuaát gia, Hoøa-thöôïng, A-xaø-leâ ñoái vôùi caùc ñeä töû, thì coù söï thaân aùi, ñeä töû ñoái vôùi caùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ coù aùi, khoâng coù kính. Ñoù goïi laø aùi trôû ngaïi cho kính. Kính trôû ngaïi aùi thì sao? Gioáng nhö trong phaùp taïi gia, cha meï ñoái vôùi con caùi giaùo huaán nghieâm khaéc, laø chæ muoán cho caùc con boû aùc tu thieän, con ñoái vôùi cha meï coù kính, khoâng coù aùi. Trong phaùp xuaát gia, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñoái vôùi ñeä töû, giaùo huaán nghieâm khaéc, cuõng vì muoán cho caùc ñeä töû cuûa mình boû aùc, tu thieän. Caùc ñeä töû ñoái vôùi caùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, coù kính khoâng coù aùi. Cuõng theá, ngöôøi nhoû aùi thì trôû ngaïi cho kính, kính thì trôû ngaïi cho aùi. Ngöôøi lôùn thì khoâng nhö vaäy. Neáu aùi thì theâm kính, kính thì theâm aùi. Cho neân vì muoán döùt phaùp cuûa haøng tieåu nhaân ñeå theå hieän phaùp cuûa baäc

ñaïi nhaân coù oai theá, neân soaïn luaän naày. Luùc Phaät ra ñôøi, moät ngöôøi coù ñuû hai phaùp aùi, kính naày raát nhieàu. Vaøo thôøi kyø khoâng coù Phaät xuaát theá, moät ngöôøi coù ñuû hai phaùp naày thì quaù ít. Neáu coù ñuû thì phaûi bieát ñeàu laø caùc Ñaïi Boà-taùt. Hoûi: Theá naøo laø aùi? Ñaùp: Neáu aùi, cho ñeán noùi

roäng. Nhöõng lôøi noùi nhö theá, ñeàu noùi leân töôûng aùi. Hoûi: Theå taùnh cuûa aùi laø gì? Ñaùp: AÙi coù hai thöù. 1. Nhieãm oâ. 2. Khoâng nhieãm oâ. Nhieãm oâ: Theå laø khaùt aùi. Khoâng nhieãm oâ: Theå laø khaùt tín aùi. AÙi coù hai thöù: 1. Khaùt aùi. 2. Tin aùi. Hoûi: Neáu khaùt aùi laø aùi chaêng? Neáu khaùt aùi töùc laø aùi thì coù khi naøo aùi chaúng phaûi khaùt aùi khoâng? Ñaùp: Coù, laø aùi khoâng nhieãm oâ. Tín cuõng coù hai thöù: 1. Tin. 2. AÙi. Hoûi: Neáu tin laø aùi chaêng? Ñaùp: Coù khi tin, chaúng phaûi aùi, coù khi tin laø aùi. Tin chaúng phaûi aùi: Töùc tin maø khoâng mong caàu. Tin laø aùi: Töùc vöøa tin, vöøa mong caàu. Laïi coù ngöôøi duøng nghóa naày taïo ra boán tröôøng hôïp: coù khi tin vaø chaúng phaûi aùi, coù khi aùi maø chaúng phaûi tin, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Tin chaúng phaûi aùi: Tin vaøo vieäc kia maø khoâng caàu mong. 2. AÙi chaúng phaûi tin: Laø aùi nhieãm oâ. 3. Vöøa tin, vöøa aùi: AÙi vieäc kia maø mong caàu. 4. Chaúng phaûi tin, chaúng phaûi aùi: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Theá naøo laø kính? Neáu kính, thieän kính, cho ñeán noùi roäng. Nhöõng lôøi nhö theá v.v... ñeàu noùi laø töôùng kính. Hoûi: Theå taùnh cuûa kính naày laø gì? Ñaùp: Theå taùnh cuûa kính laø hoå theïn. Theá naøo laø aùi kính? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Tröôùc, duø noùi theå cuûa aùi kính, nhöng chöa noùi hai phaùp naày ñeàu ôû trong moät thaân. Nay vì muoán noùi roõ neân soaïn luaän naày. Hoûi: Theá naøo laø aùi kính?

Ñaùp: Cuõng nhö coù moät ngöôøi. vì aùi kính neân yù thöôøng nieäm Phaät. Ngöôøi phaøm phu aùi kính Phaät, nhôø oai löïc Phaät laøm cho hoï xa lìa moïi noãi khoå sôû bò sai khieán, giuùp hoï nhöõng vaät duïng nuoâi soáng tuøy yù. Baäc Thaùnh aùi kính Phaät: Nhôø naêng Phaät löïc giuùp cho baäc Thaùnh döùt tröø voâ löôïng ñau khoå töø voâ thæ ñeán nay döùt heát nhaân ñöôøng aùc, truï nôi phaùp quyeát ñònh, thaáy chaân ñeá, chaùnh kieán thanh tònh. Laïi coù thuyeát noùi: Ñeàu aùi kính Phaät: YÙ thöôøng nghó ñeán Phaät, nhôø oai löïc Phaät khieán chuùng ta xuaát gia ñöôïc phaùp Tyø-kheo vaø lôïi ích yeân vui cuûa caùc ñieàu thieän khaùc. Nhö Toân giaû Öu-ñaø-da noùi: Ñöùc Theá toân ñaõ dieät voâ löôïng phaùp aùc cuûa ta, lôïi ích voâ löôïng phaùp thieän cho ta. Laïi nöõa, vì Phaät xuaát cho neân thanh tònh ba thöù nhaõn, nhö Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi: Neáu Phaät khoâng xuaát theá thì ta muø loøa khoâng coù maét qua moät ñôøi naày. Laïi nöõa, vì Phaät laø baäc toái toân, toái thaéng. Laïi coù thuyeát noùi: Vì Phaät laø Phaùp chuû. Laïi coù thuyeát noùi: Phaùp cuûa baûy y töø voâ thæ ñeán nay aån moät khoâng hieän, Ñöùc Phaät coù theå khai thò. Laïi coù thuyeát noùi: Ñöùc Phaät coù theå giuùp cho voâ soá na-do-tha chuùng sinh vaøo thaønh Nieát-baøn. Laïi coù thuyeát noùi: Chæ coù Phaät Theá toân ñaõ ra khoûi Voõ voâ minh, xoay baùnh xe phaùp. Laïi coù thuyeát noùi: Vì Ñöùc Theá toân noùi phaùp neân khieán cho voâ löôïng na-do-tha chuùng sinh gieo troàng caùc caên thieän, cuõng khieán cho thaønh thuïc, ñaït ñöôïc giaûi thoaùt. Do Phaät noùi phaùp, neân khieán coù nieäm xöù, chaùnh döùt, thaàn tuùc, caên, löïc, giaùc ñaïo, thieàn ñònh, giaûi thoaùt Tam- ma-ñeà, noùi taát caû caùc coâng ñöùc nhö theá, v.v... ñeàu theå hieän ôû theá gian. Vieäc aáy, v.v... neân nhö phaøm phu, baäc Thaùnh kính aùi Ñöùc Phaät, cuõng kính aùi phaùp, yù thöôøng nhôù nghó. Vì sao? Vì coù theå dieät tröø caùc khoå thaân, taâm cuûa ta, cuõng nöông phaùp naày, coù theå ñaït ñeán Nieát- baøn. Cuõng

kính aùi taêng, yù thöôøng nhôù nghó. Vì sao? Vì nhôø oai löïc cuûa taêng, giuùp cho ta ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc, ñöôïc chöùa moät traêm leû moät vaät, ñöôïc chung phaïm haïnh vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ v.v... ñoàng an truï trong phaùp Phaät. Ngöôøi nhö theá, v.v..., luùc ta haønh ñaïo, laø beø baïn cuûa ta. Do ñoái vôùi lónh vöïc nhö theá v.v... coù aùi, coù kính, neân goïi laø aùi kính. Coù ngöôøi coù aùi khoâng coù kính, coù kính khoâng coù aùi, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Coù aùi khoâng coù kính: Nhö phaùp taïi gia, cha meï ñoái vôùi con, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñoái vôùi caùc ñeä töû cuûa mình, goïi laø coù aùi khoâng coù

kính. 2. Coù kính khoâng coù aùi: Nhö ñoái vôùi ngöôøi coù ñöùc, sö tröôûng khaùc, khoâng cuøng phuïc theo goïi laø coù kính khoâng coù aùi. 3. Vöøa kính vöøa aùi: Nhö phaùp taïi gia, con ñoái vôùi cha meï, ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. 4. Khoâng coù aùi, khoâng coù kính: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Söï kính aùi trong boán ñöôøng ñeàu coù. AÙi kính noùi trong ñaây laø danh töø ñöôïc duøng trong phaùp Phaät. Theá naøo laø nuoâi naáng? Kính laø sao? Cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Vì döùt phaùp cuûa tieåu nhaân, hieån baøy phaùp cuûa baäc ñaïi nhaân. Vì sao? Vì tieåu nhaân nuoâi naáng thì trôû ngaïi cho kính, kính thì trôû ngaïi cho söï nuoâi naáng. Söï nuoâi naáng trôû ngaïi cho kính: Nhö phaùp taïi gia, cha meï giaø yeáu beänh taät, duøng y phuïc, thöùc uoáng aên, tuøy beänh, lo chaïy chöõa thuoác thang, ñeå phuïng döôõng cha meï, maø khoâng coù kính. Trong phaùp xuaát gia: Nhö caùc ñeä töû, coù oai ñöùc hoïc roäng, kheùo hieåu phaùp töôùng, ñöôïc moïi ngöôøi bieát. Hoï duøng y phuïc, thöùc uoáng aên, thuoác thang tuøy beänh, ñeå phuïng döôõng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Thaày cuûa hoï, ñoâi khi ñoái vôùi ñeä töû, coøn thoï kinh, hoûi nghóa. Nhöõng söï phuïng döôõng nhö theá, gaây trôû ngaïi cho kính. Vôùi ñaïi baäc nhaân thì khoâng nhö theá. Neáu nuoâi naáng thì theâm söï cung kính, neáu cung kính thì taêng söï nuoâi naáng. Khi Ñöùc Phaät xuaát theá, moät ngöôøi coù ñuû hai phaùp naày raát nhieàu, vaøo thôøi ñaïi Phaät khoâng ra ñôøi, moät ngöôøi hoäi ñuû hai phaùp naày laø raát ít. Neáu coù, phaûi bieát ñoù laø Ñaïi Boà-taùt. Neáu Boà-taùt nuoâi naáng con ngöôøi, thì seõ theâm söï kính troïng, neáu kính troïng ngöôøi kia, thì nhaát ñònh phaûi theâm söï nuoâi naáng hoï. Do vieäc naày, neân muoán döùt phaùp cuûa haøng tieåu nhaân, theå hieän phaùp cuûa baäc ñaïi nhaân, vì raát ít coù, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Theá naøo laø nuoâi naáng? Ñaùp: Söï nuoâi naáng coù hai thöù: 1. Cuûa caûi. 2. Giaùo phaùp. Hoûi: Theå taùnh cuûa söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi laø gì? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Ñoù laø xaû cuûa caûi vaät chaát. Laïi coù thuyeát noùi: Boû nghieäp thaân, mieäng, yù. Laïi coù thuyeát noùi: Coù theå nuoâi lôùn boán ñaïi caùc caên. Bình luaän: Neân noùi raèng: Theå taùnh cuûa söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi

laø naêm aám. Hoûi: Coù laø ñöôøng chaêng? Ñaùp: Tröø ñöôøng ñòa nguïc, ñöôøng khaùc ñeàu coù. Laïi coù thuyeát noùi: Trong saùu taàng trôøi coõi Duïc khoâng coù. Vì sao? Vì chö thieân khi muoán aên, thì ñaët baùt vaøng troáng ôû tröôùc maët, tuøy söùc phöôùc ñöùc cuûa hoï, thöùc uoáng aên töï xuaát hieän, ñaâu caàn cuûa caûi ñeå nuoâi naáng. Laïi coù thuyeát noùi: Thöùc aên uoáng cuûa ngöôøi kia duø baèng nhau, nhöng cuûa caûi thì coù khaùc, neân coù theå cho ngöôøi. Hoûi: Thí cho ôû choã naøo?

Ai cho, ai nhaän? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Trong ñöôøng suùc sinh, trôû laïi cho suùc sinh, trong ñöôøng ngaï quyû, cho hai ñöôøng. Con ngöôøi thí cho ba ñöôøng, trôøi thí cho ba ñöôøng tröôùc. Laïi coù thuyeát noùi: Coù theå cho boán coõi. Neáu con ngöôøi vì coù yù laøm lôïi ích, thì cho ngöôøi khaùc thöùc aên uoáng. Hoï nhôø aên maø caùc caên boán ñaïi ñöôïc nuoâi lôùn, ñaây goïi laø thí cho, cuõng goïi laø nuoâi naáng. Maëc duø coù yù laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc, cho hoï thöùc aên uoáng, hoï aên, nhöng khoâng nuoâi lôùn caùc caên boán ñaïi, ñoù goïi laø thí cho, khoâng goïi laø nuoâi naáng. Neáu ngöôøi coù taâmï haõm haïi, duøng thöùc aên xen laãn chaát ñoäc ñeå cho ngöôøi, ngöôøi laïi duøng söùc cuûa chuù thuaät, cuûa coû thuoác. Neáu laø chuùng sinh coù ñöùc, thì caùc caên boán ñaïi ñeàu taêng tröôûng, ñoù goïi laø nuoâi naáng, khoâng goïi laø thí cho. Ngöôøi cho kia thoï baùo baát thieän. Hoûi: Theå cuûa söï nuoâi naáng baèng phaùp laø gì? Ñaùp: Laïi coù thuyeát noùi: Theå taùnh cuûa söï nuoâi naáng do phaùp laø danh. Laïi coù thuyeát noùi: Laø ngöõ. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu khi nghe phaùp, sinh ra yù töôûng khoâng heà coù, aùp duïng phöông tieän thieän xaûo, laø theå taùnh cuûa söï nuoâi naáng baèng phaùp. Bình luaän: Neân noùi raèng: Nhaän laáy söï nghe phaùp cuûa ngöôøi kia, phaùp coäng sinh töông öng cuûa phöông tieän thieän xaûo, theå laø naêm aám. Hoûi: ÔÛ nôi naøo coù söï nuoâi naáng cuûa phaùp? Ñaùp: Naêm ñöôøng ñeàu coù. Vì sao bieát ñöôïc trong ñöôøng ñòa nguïc laø coù? Ñaùp: Töøng nghe noùi oâng Di-ña-ñaït, luùc nhoû ñoïa vaøo ñòa nguïc, cho laø nôi nhaø taém, beøn noùi keä raèng: Choán vaéng nhaân gian thoï khoå vui Chaúng do ta do ngöôøi taïo neân

Nhö thoï caùc xuùc ñeàu duyeân theo thaân Neáu khoâng coù thaân ai thoï khoå. Baáy giôø, caùc chuùng sinh nghe noùi baøi keä naày, ñeàu duyeân theo phöôùc aáy, töø ñaáy qua ñôøi, thoaùt khoå ñòa nguïc. Hoûi: Laøm sao bieát ñöôïc trong ñöôøng suùc sinh cuõng coù söï nuoâi naáng do phaùp? Ñaùp: Nhö chim Ca-taàn-xaø-la, v.v..., thaân haønh phaïm haïnh, vì ngöôøi khaùc noùi phaùp. Trong ñöôøng ñòa nguïc, nhö Taát-laêng-ca v.v... Trong coõi trôøi ngöôøi, ñeàu coù theå hieän thaáy thöïc. Saùu taàng trôøi coõi Duïc trong caùc trôøi vaø chö thieân coõi Saéc, chaúng phaûi caùc taàng trôøi coõi Voâ saéc. Hoûi: Vì sao bieát ñöôïc chö thieân coõi Saéc cuõng coù? Ñaùp: Nhö Thuû thieân töû ñeán choã Phaät baïch raèng: Hoâm nay boán chuùng vaây quanh, Ñöùc Theá toân vì hoï giaûng noùi caùc phaùp, ngöôøi nghe caûm thaáy vui möøng, vaâng laøm. Ta laïi ñeán taàng trôøi Voâ nhieät, chö thieân vaây quanh maø vì hoï noùi phaùp, ngöôøi nghe voâ cuøng vui möøng, vaâng laøm, cuõng gioáng nhö theá. Vì vieäc aáy, neân bieát ñöôïc trong caùc taàng trôøi coõi Saéc cuõng coù söï nuoâi naáng baèng phaùp. Neáu duøng taâm laøm lôïi ích, vì ngöôøi khaùc noùi phaùp ngöôøi khaùc nghe phaùp roài, naûy ra phöông tieän thieän. Ñoù goïi laø cho, cuõng khoâng goïi laø nuoâi naáng. Neáu coù taâm laøm lôïi ích, vì ngöôøi khaùc noùi phaùp, ngöôøi khaùc nghe phaùp xong chaúng sinh phöông tieän thieän xaûo. Ñoù goïi laø thí cho, khoâng goïi laø nuoâi naáng. Neáu coù taâm cheâ bai, ñaû kích, vì ngöôøi khaùc noùi phaùp, ngöôøi khaùc nghe roài, do taâm trí sinh ra phöông tieän thieän xaûo, ñoù goïi laø nuoâi naáng, khoâng goïi laø thí cho. Theá naøo laø kính? Neáu kính troïng laø kính, cho ñeán noùi roäng theå taùnh cuûa kính laø hoå theïn, nhö tröôùc ñaõ noùi.

Theá naøo goïi laø kính, nuoâi naáng? Hoûi: Vì sao laïi soaïn luaän naày? Ñaùp: Tröôùc ñaõ noùi veà theå taùnh cuûa kính, nuoâi naáng, nhöng chöa noùi moät ngöôøi coù ñuû hai vieäc aáy, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Kính, nuoâi naáng laø gì? Ñaùp: Gioáng nhö coù moät, maø kính troïng, phuïng döôõng Phaät. Hoûi: Laáy gì ñeå kính troïng, phuïng döôõng Phaät. Ñaùp: Duøng cuûa caûi ñeå cung kính, phuïng döôõng Phaät, khoâng theå duøng phaùp. Vì sao? Vì khoâng theå sinh ra Phaät, khoâng heà coù phöông tieän thieän xaûo. Vì sao? Vì Ñöùc Nhö lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri khoâng duøng phaùp cuûa ngöôøi khaùc. Vì phaùp laø nhö theá. Hoûi: Vì sao trong ñaây khoâng noùi phaùp kính troïng, nuoâi naáng?

Ñaùp: Nghóa taïo duyeân laø nghóa nuoâi naáng, coøn phaùp kia laø lìa duyeân. Hoûi: Neáu muoán thí phaùp seõ phaûi thí ôû choã naøo? Ñaùp: Phaùp coù hai thöù: 1. Danh soá. 2. Chaân thaät. Neáu muoán thì cho phaùp danh soá, thì neân thí cho ngöôøi noùi phaùp, hoaëc ngöôøi vieát cheùp kinh. Neáu muoán thí phaùp chaân thaät, thì phaûi giöõ gìn vaät naày, phaûi nhö kính thaùp Phaät. Hoûi: Theá naøo laø thí cho taêng phaùp, nuoâi naáng? Ñaùp: ÔÛ trong chuùng taêng, soaïn keä cuûa ba kheá kinh, taïo ra Sa haït giaø, noùi caùc thöù hoûi ñaùp cuûa nghóa quyeát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø nuoâi naáng baèng cuûa caûi? Ñaùp: Neáu duøng caùc thöù aên uoáng, taïo ra tröôøng trai, Ban-giaø- vu- saét, taïo phaùp hoäi giaûi thích kinh, cuùng döôøng Hoøa-thöôïng, A-xaø-leâ vaø ngöôøi phaïm haïnh thanh tònh khaùc. Hoûi: Ai cho, ai nhaän? Ñaùp: Ñöùc Phaät coù theå thí cho taát caû caùc chuùng sinh söï nuoâi naáng baèng phaùp, söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi. Taát caû chuùng sinh coù theå cho Phaät söï cuùng döôøng baèng cuûa caûi, khoâng theå cho phaùp ñeå phuïng döôõng Phaät. Bích-chi Phaät coù theå cho taát caû caùc chuùng sinh söï nuoâi naáng baèng phaùp, söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi, tröø Phaät, Theá toân. Taát caû chuùng sinh coù theå cho Phaät, Bích-chi Phaät söï phuïng döôõng baèng cuûa caûi, khoâng theå thí cho söï phuïng döôõng baèng phaùp. Xaù-lôïi-phaát coù theå thì cho taát caû chuùng sinh söï nuoâi döôõng baèng phaùp, baèng cuûa caûi, chæ tröø Phaät, Bích-chi Phaät. Taát caû chuùng sinh coù theå thí cho Phaät, Bích-chi Phaät, Xaù-lôïi-phaát söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi, khoâng theå thí cho söï nuoâi naáng baèng phaùp. Muïc-kieàn-lieân coù theå cho taát caû chuùng sinh söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi, baèng phaùp, chæ tröø Phaät, Bích-chi Phaät, Xaù-lôïi-phaát. Taát caû chuùng sinh coù theå thí cho Phaät, Bích-chi Phaät, Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân söï cuùng döôøng cuûa caûi, khoâng theå cho söï cuùng döôøng baèng phaùp. Cho ñeán ngöôøi vôùi caên taùnh nhaïy beùn coù theå cho keû caên taùnh chaäm luït söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi, baèng phaùp. Ngöôøi caên taùnh chaäm luït coù theå thí cho ngöôøi caên cô nhaïy beùn söï nuoâi naáng baèng cuûa caûi, khoâng theå cho söï nuoâi naáng baèng phaùp. Hoûi: Neáu khoâng coù khaû naêng thí cho Phaät söï nuoâi naáng baèng phaùp thì vì sao Ñöùc Theá toân laïi khen ngôïi choã giaûng noùi cuûa Toân giaû A-nan. Khen laø: Laønh thay! Laønh thay! Nhö ñieàu oâng noùi tinh tieán coù theå sinh ra

Boà-ñeà. Cuõng khen ngôïi Tyø-kheo ÖÙc Nhó: Laønh thay! Laønh thay! Thaày coù theå duøng aâm thanh hay ñeå ngaâm vònh, ñoïc tuïng phaùp nhieäm maàu, duøng lôøi noùi, aâm thanh cuûa nöôùc A-baøn-ñeà phoå bieán cuøng khaép. Lôøi noùi aáy

chaùnh tröïc, deã hieåu, laøm cho nhieàu ngöôøi thích nghe. Choã neâu naày laøm sao hieåu? Nhö Phaät baûo Toân giaû A-nan: Ta cuõng taêng ích phaùp thieän, tòch tónh cuûa ngöôøi xuaát gia? Ñaùp: Vì sao Phaät khen Toân giaû A-nan? Vì ñieàu Toân giaû A-nan noùi raát hôïp thôøi neân ñöôïc Phaät khen. Laøm sao bieát? Vì coù nghe Ñöùc Theá toân du hoùa ôû nhaân gian, bò beänh ñau löng, Ngaøi traûi y Uaát-ña-la-taêng ra naèm vaø goái ñaàu baèng y taêng-giaø-leâ, naèm nghieâng hoâng beân phaûi vaø baûo Toân giaû A- nan: Nay oâng seõ vì caùc Tyø-kheo noùi phaùp. Baáy giôø, Toân giaû A-nan vì caùc Tyø-kheo giaûi thích veà giaùc yù: Naày caùc Tröôûng giaø! Nhö lai nhôø nieäm giaùc yù maø thaønh ñaïo, cuõng vì ngöôøi khaùc maø giaûng noùi, cho ñeán noùi roäng: Traïch phaùp giaùc yù, tinh tieán giaùc yù. Ngay khi Toân giaû A-nan ñang phaân bieät veà giaùc yù, Ñöùc Theá toân töï nhôù nghó veà voâ soá A-taêng-kyø kieáp trong quaù khöù, mình ñaõ töøng thöïc haønh caùc phöông tieän, ñeàu laø do söùc tinh tieán. Vì nhôù nghó neân khôûi taâm hyû, khieán thaân boán ñaïi bò beänh ñöôïc tieâu dieät raát nhanh choùng, boán ñaïi khoâng beänh sinh khôûi cuõng raát nhanh choùng vaø chöùng ñau löng lieàn döùt töø, voäi ngoài kieát giaø, baûo Toân giaû A-nan: OÂng giaûng veà tinh tieán phaûi khoâng? Toân giaû A-nan thöa: Ñuùng vaäy, baïch Ñöùc Theá toân. Ñöùc Phaät baûo: Laønh thay! Laønh thay! Naày A-nan! Thaät nhö lôøi oâng vöøa noùi, tinh tieán coù theå sinh ra Boà-ñeà. Do vieäc aáy, neân goïi laø khen ngôïi Toân giaû A-nan, Tyø-kheo ÖÙc Nhó. Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì muoán khieán Tyø-kheo kia sinh taâm khoâng sôï, neân Hoøa thöôïng Ñaïi Ca-chieân-dieân nöôùc A-baøn-ñeà ñaõ töøng khieån traùch ÖÙc Nhó: OÂng haõy ñeán choã Phaät thænh xin naêm vieäc ñoù: 1. Xin thöôøng taém goäi. 2. Xin da ñeå laøm ñoà naèm. 3. Xin thænh sö Tyø-ni, laøm ngöôøi thöù naêm, ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. 4. Xin mang deùp hai lôùp. 5. Xin ñöôïc chöùa y dö quaù möôøi ñeâm. Tyø-kheo ÖÙc Nhó vì naêm vieäc naày neân ñeán choã Phaät. Oai ñöùc cuûa Ñöùc Theá toân, cho ñeán Phaïm thieân, Ñeá-thích, Hoä Theá Töù Vöông khoâng theå ñöùng gaàn nhìn thaúng. Do vieäc naày, neân ÖÙc Nhó khoâng daùm xin ngay.

Veà sau, ñöôïc Ñöùc Theá toân khen ngôïi Ngaøi môùi daùm xin. Cho neân, vì muoán cho Tyø-kheo kia sinh khôûi töôûng khoâng sôï haõi neân môùi khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Vì muoán laøm lôïi ích cho Tyø-kheo kia, neân môùi khen ngôïi. Vì sao? Vì Tyø-kheo kia ôû nöôùc A-baøn-ñeà coù theå laøm Phaät söï. Vì muoán cho caùc ngöôøi ôû nöôùc ñoù taâm theâm toân troïng neân môùi khen ngôïi oâng. Laïi coù thuyeát noùi: Do Tyø-kheo ÖÙc Nhó coù theå kheùo trì tuïng caùc nghóa Öu-ñaø-na, Ba-la-dieân cuûa kinh, coù theå laøm vöøa yù Phaät, neân môùi ñöôïc khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: tu tònh nghieäp laøm cho tieáng noùi trong, dieäu, neân môùi ñöôïc khen ngôïi. Noùi laøm taêng ích phaùp thieän vaéng laëng cuûa ngöôøi xuaát gia: Caùc vò xuaát gia xoay vaàn, ñöôïc quyeát ñònh ñuùng, chöùng ñaéc ñaïo quaû, coù theå lìa aùi duïc, cuõng heát caùc laäu, gieo troàng nhaân Phaät ñaïo vaø nhaân cuûa ñaïo Duyeân giaùc, Thanh vaên, ñöôïc sinh vaøo nhaø nhieàu cuûa caûi, toân quyù quyeán thuoäc thaønh töïu, coù oai theá lôùn, dieän maïo xinh ñeïp, coù khaû naêng laøm thanh tònh thieân ñaïo vaø ñaïo giaûi thoaùt, ñeàu laø theá löïc cuûa phaät. Nhôø theá löïc phaät, neân ñaõ giuùp cho nhieàu chuùng sinh xuaát gia trong phaùp Phaät, coù

lôïi ích nhö theá v.v... neân khôûi taâm vui möøng, noùi raèng: Nay ta taêng ích phaùp thieän vaéng laëng cuûa ngöôøi xuaát gia. Laïi coù thuyeát noùi: Vì muoán xa lìa loãi laàm cuûa söï cheâ bai, neân khen ngôïi A-ni-loâ-ñaàu, v.v... vì muoán cho oai ñöùc cuûa ngöôøi kia ñöôïc toân troïng neân khen ngôïi Muïc-lieân, v.v... Vì muoán hieån baøy coù coâng ñöùc lôùn, neân khen ngôïi Toân giaû Xaù- lôïi- phaát, v.v..., vaø vì muoán sinh khôûi taâm khoâng sôï haõi, neân khen ngôïi nhö Tyø-kheo ÖÙc Nhó v.v... Theá naøo laø naêng löïc cuûa thaân? Naêng löïc cuûa thaân yeáu keùm laø sao? Cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Nhö Tyø-baø Xaø-baø-ñeà noùi: Söùc cuûa thaân, söùc cuûa thaân yeáu keùm khoâng do ôû thaân maø laø do ôû taâm laøm ra. Vì nhaèm ngaên yù cuûa ngöôøi noùi nhö theá, vì muoán noùi veà theå cuûa söùc laø xuùc nhaäp, neân soaïn luaän naày. Laïi coù thuyeát noùi: Sôû dó soaïn luaän laø vì muoán ngaên yù cuûa Di-sa- taéc boä, boä aáy noùi raèng: Theå cuûa söùc nôi thaân laø tinh tieán, theå cuûa söùc nôi thaân yeáu keùm laø söï löôøi bieáng. Vì nhaèm ngaên yù nghó cuûa ngöôøi noùi nhö theá, vì muoán noùi söùc cuûa

thaân, söùc cuûa thaân yeáu keùm, theå laø xuùc nhaäp. Laïi coù thuyeát noùi: Sôû dó soaïn luaän naày laø muoán ngaên yù nghó cuûa phaùi Thí duï giaû, phaùi aáy noùi raèng: Noùi söùc cuûa thaân, söùc cuûa thaân yeáu keùm, khoâng coù töï theå nhaát ñònh. Nhö söùc voi vöôït hôn söùc ngöïa, söùc ngöïa vöôït hôn söùc boø. Theá naøo laø moät theå? Töùc laø söùc cuûa thaân, laø söùc cuûa thaân yeáu keùm. Vì muoán ngaên yù cuûa thuyeát noùi nhö theá, vì muoán noùi veà söùc cuûa thaân, söùc cuûa thaân yeáu keùm laø phaùp quyeát ñònh, neân neáu söùc cuûa thaân chaúng phaûi phaùp quyeát ñònh, thì chaúng phaûi thuoäc veà nhaäp, chaúng phaûi ñoái töôïng nhaän thöùc cuûa thöùc. Hoûi: Neáu söùc cuûa thaân laø quyeát ñònh, thì theo phaùi Thí duï giaû noùi laøm sao hieåu? Nhö söùc cuûa voi vöôït hôn söùc ngöïa, söùc cuûa ngöïa vöôït hôn söùc boø? Ñaùp: Vì ñaây laø nhaân nôi ngöôøi khaùc neân noùi laø hôn. Nhö söùc ngöïa ñoái vôùi söùc voi, boán ñaïi yeáu thì nhieàu, boán ñaïi maïnh thì ít. Söùc boø ñoái vôùi söùc ngöïa, boán ñaïi yeáu thì nhieàu, boán ñaïi maïnh thì ít. Vaäy thì söùc maïnh, thöôøng maïnh, söùc yeáu thöôøng yeáu. Vì vieäc naày, vì nhaèm ngaên yù cuûa ngöôøi khaùc, muoán hieån baøy roõ nghóa cuûa mình, cho ñeán noùi roäng, neân soaïn luaän naày. Taát caû phaùp höõu vi, söùc coù maïnh, yeáu. Vì sao? Vì nhö maét saùng roõ, coù theå nhìn thaáy, ñoù goïi laø söùc maïnh, ngöôøi naøo khoâng baèng goïi laø söùc yeáu, cho ñeán thaân cuõng gioáng nhö theá. Nhö yù kheùo coù theå bieát phaùp, ñoù goïi laø söùc maïnh, ngöôøi naøo khoâng baèng goïi laø söùc yeáu. ÔÛ ñaây noùi söùc cuûa thaân, söùc thaân yeáu keùm, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Theá naøo goïi laø söùc cuûa thaân? Ñaùp: nhö söùc cuûa thaân, thaân duõng maõnh, cho ñeán noùi roäng. Caùc danh töø nhö theá, v.v... ñeàu hieån hieän töôùng cuûa söùc. Nhö hai löïc só ñoï söùc, cho ñeán noùi roäng. Vì nghóa naày neân bieát ñöôïc söùc cuûa thaân, söùc cuûa thaân yeáu keùm, laø thuoäc veà xuùc, nhaäp. Vì sao? Vì söï xuùc chaïm, neân bieát ñöôïc söùc cuûa ngöôøi naày maïnh hay yeáu. Gioáng nhö hai ngöôøi maïnh khoûe naém moät ngöôøi söùc yeáu. Luùc ngöôøi kia ñang naém, laø xoay vaàn bieát nhau. Nhö ngöôøi coù söùc maïnh naém laáy ngöôøi söùc yeáu, bieát söùc cuûa ngöôøi kia yeáu. Ngöôøi söùc yeáu naém laáy ngöôøi söùc

maïnh, cuõng bieát söùc cuûa ngöôøi kia maïnh. Söùc maïnh, söùc yeáu ñeàu thuoäc veà moät nhaäp, nghóa laø xuùc nhaäp. Laø ñoái töôïng nhaän bieát cuûa hai thöùc, ñoù laø thaân thöùc vaø yù thöùc. Thaân thöùc nhaän bieát töôùng rieâng, yù thöùc nhaän töôùng rieâng vaø töôùng chung.

Do nghóa nhö theá, töùc laø ngaên yù cuûa ngöôøi noùi, söùc cuûa thaân khoâng nhaát ñònh. Vì sao? Vì neáu ñoái nôi söùc cuûa thaân, söùc cuûa thaân yeáu keùm khoâng nhaát ñònh, thì khoâng neân noùi nhaát ñònh laø thuoäc veà moät nhaäp, ñöôïc hai thöùc nhaän bieát. Hoûi: Söùc cuûa thaân, söùc thaân yeáu keùm theå taùnh laø gì? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Theå laø boán ñaïi. Hoûi: Neáu vaäy thì vì ñaïi naøo taêng, neân söùc cuûa thaân maïnh? vì ñaïi naøo taêng, neân söùc cuûa thaân yeáu? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Boán ñaïi khoâng taêng, töï coù boán ñaïi töông tôï sinh ra söùc cuûa thaân maïnh, coù boán ñaïi töông tôï sinh ra söùc cuûa thaân yeáu. Laïi coù thuyeát noùi: Vì ñòa ñaïi taêng neân söùc cuûa thaân maïnh, vì thuûy ñaïi taêng neân söùc thaân yeáu. Vaät beân ngoaøi cuõng theá. Nhö caây Ñaø- baø, caây Khö-ñaø-la, caây Tyø-ma, caây Baø-ñaø-la v.v... vì ñòa ñaïi nhieàu, neân chaéc cöùng, nhö coû lau, lieãu, baàu, hoà ma v.v... vì thuûy ñaïi nhieàu neân meàm yeáu. Laïi coù thuyeát noùi: Söùc cuûa thaân, söùc cuûa thaân yeáu, thuoäc veà xuùc nhaäp, theå chaúng phaûi boán ñaïi, laø taùnh cuûa saéc taïo. Hoûi: Neáu vaäy thì taùnh cuûa saéc taïo coù baûy thöù, thöù naøo taêng, neân söùc cuûa thaân maïnh meõ? Thöù naøo taêng, neân söùc cuûa thaân yeáu? Ñaùp: Vì thöù naëng nhieàu neân söùc cuûa thaân maïnh, vì thöù nheï nhieàu neân söùc cuûa thaân yeáu. Vaät beân ngoaøïi cuõng theá, naëng thì maïnh, nheï thì yeáu. Laïi coù noùi raèng: Ngoaøi baûy thöù saéc taïo, coøn coù söùc cuûa thaân, söùc thaân yeáu keùm. Bình luaän: Neân noùi nhö theá. Thaân boán ñaïi caân baèng, thì söùc cuûa thaân maïnh meõ, thaân boán ñaïi khoâng caân baèng thì söùc cuûa thaân yeáu. Nhö noùi: Boà-taùt coù söùc Na-la-dieân, löôïng baèng nhau cuûa söùc Na- la-dieân ra sao. Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Söùc möôøi con boø thöôøng baèng söùc cuûa moät con boø trôøi, söùc cuûa möôøi con boø trôøi baèng söùc cuûa moät con traâu xanh, söùc cuûa möôøi con traâu xanh baèng söùc cuûa moät con voi thöôøng, söùc cuûa möôøi con voi thöôøng baèng söùc cuûa moät höông töôïng, söùc cuûa möôøi höông töôïng baèng söùc cuûa moät ngöôøi ñaïi löïc, söùc cuûa möôøi ngöôøi ñaïi löïc baèng söùc cuûa moät Baùt-kieán-ñaø, söùc cuûa möôøi Baùt-kieán-ñaø baèng nöûa söùc Na-la-dieân. Hai nöûa söùc Na-la-dieân baèng söùc cuûa moät Na-la-dieân, söùc cuûa moät Na-la-dieân baèng moät chuùt söùc cuûa Boà-taùt. Ñoù goïi laø söùc thaân cuûa Boà-taùt.

Laïi coù thuyeát noùi: (Thuyeát naày raát ít). Söùc cuûa möôøi con boø thöôøng baèng söùc cuûa moät con boø trôøi, cho ñeán söùc cuûa möôøi voi thöôøng baèng söùc cuûa moät voi hoang, söùc cuûa möôøi voi hoang baèng söùc cuûa moät voi Giaø- ni-la. Söùc cuûa möôøi voi Giaø-ni-la baèng söùc cuûa moät voi A-la- laëc-ca. Söùc cuûa möôøi voi A-la-laëc-ca baèng söùc cuûa moät voi nuùi Tuyeát, söùc cuûa möôøi con voi nuùi Tuyeát baèng söùc cuûa moät Höông töôïng. Söùc cuûa möôøi Höông töôïng baèng vôùi söùc cuûa moät con voi nuùi xanh. Söùc cuûa möôøi con voi nuùi xanh baèng söùc cuûa moät voi nuùi Vaøng. Cöù nhö theá, theo thöù lôùp gaáp möôøi laàn, noùi

veà Öu-baùt-la ñoû, traéng, Caâu-vaät- ñaàu, Ba-ñaàu-ma cuõng noùi gioáng nhö theá, söùc cuûa möôøi voi Ba-ñaàu- ma, baèng söùc cuûa moät ngöôøi ñaïi löïc. Söùc cuûa möôøi ngöôøi ñaïi löïc baèng söùc cuûa moät Baùt-kieán-ñaø. Söùc cuûa möôøi Baùt-kieán-ñaø baèng söùc cuûa moät Sa-laêng-giaø. Söùc cuûa möôøi Sa-laêng-giaø baèng söùc cuûa moät Baø- laêng-giaø. Söùc cuûa möôøi Baø-laêng-giaø baèng söùc cuûa moät Chöông-naäu- laëc. Söùc cuûa möôøi Chöông-naäu-laëc baèng söùc cuûa moät Baø-la-chöông- naäu-laëc. Söùc cuûa möôøi Baø-la-chöông-naäu- laëc baèng moät nöûa söùc cuûa Na-la-dieân. Hai nöûa söùc Na-la-dieân baèng moät söùc cuûa Na-la-dieân. Ñoù goïi laø naêng löïc cuûa Na-la-dieân. Laïi coù thuyeát noùi: (Thuyeát naày cuõng ít). Söùc cuûa moät ngaøn long vöông Y-na-baït-la baèng moät chuùt söùc cuûa Boà-taùt. nghe noùi khi trôøi Ñao lôïi muoán daïo chôi, Long vöông Y-na-baït- la, saéc thuaàn traéng, nhö baûy caønh hoa Caâu-vaät-ñaàu, an laäp, coù ñuû saùu ngaø, ñaàu ñoû nhö saéc cuûa Nhaân-ñeà-cuï-ba. Beân hoâng traùi phaûi, moãi beân ñeàu laø hai do-tuaàn röôõi, tröôùc sau ñeàu moät do-tuaàn. Nhö theá, xung quanh thaân coù baûy do-tuaàn, cao hai do tuaàn röôõi. Ñaây laø thaân thöôøng coù taùm ngaøn quyeán thuoäc. Caùc quyeán thuoäc aáy vôùi saéc ñoû traéng, nhö baûy caønh hoa Caâu-vaät-ñaàu an laäp, coù ñuû saùu ngaø, ñaàu ñoû nhö saéc cuûa Nhaân-ñeà-cuï-ba. Luùc trôøi Ba möôi ba muoán daïo chôi, treân thaân cuûa Long vöông Y-na- baït-la, töï nhieân coù hieän ra tay höông, beøn nghó: Hoâm nay chö thieân caàn ta, lieàn töï hoùa thaân thaønh ba möôi hai ñaàu, moãi ñaàu coù saùu ngaø, ñaàu ñoû nhö saéc cuûa Nhaân-ñeà-cuï-ba. Ñaàu thöù Ba möôi ba laø ñaàu thöôøng, treân moãi ngaø, hoùa thaønh baûy ao, trong moãi ao, hoùa thaønh baûy ñoùa hoa sen, treân moãi hoa, hoùa thaønh baûy ñaøi, nôi moãi ñaøi hoùa baûy maøn che lieân keát vôùi nhau, trong moãi (maøn) che coù baûy thieân nöõ, moãi thieân nöõ coù baûy thò giaû, moãi thò giaû coù baûy kyõ nöõ. Bieán hoùa nhö theá xong, Long vöông ñi ñeán trong thaønh cuûa chö thieân, hoùa ra ba möôi hai ñaàu, ba möôi hai quan phuï taù vaø quyeán thuoäc cuûa hoï cöôõi leân treân ñoù. Ñeá-thích côõi treân ñaàu thöôøng vaø quyeán thuoäc cuûa Ñeá-thích cöôõi leân treân aáy.

Cuõng theá, goàm coù moät vaïn gia toäc cuûa chö thieân, thaân bay boãng leân, gioáng nhö gioù xoaùy thoåi phôùt qua treân laù coû, cöôõi hö khoâng maø ñi, ñeán choã daïo chôi. Baáy giôø chö thieân ñeàu khoâng töï thaáy coù ngöôøi tröôùc sau, ñeán choã daïo chôi. Baáy giôø, chö thieân ñeàu ñeán daïo chôi trong vöôøn röøng vôùi yù nieäm haân hoan vui veû. Baáy giôø, Long vöông cuõng töï hoùa thaân thaønh hình thieân töû roài töï vui ñuøa. Cuõng theá, thaân Boà-taùt vôùi söùc cuûa Long vöông Y-na-baït-la, coù möôøi taùm ñaïi tieát, moãi ñaïi tieát coù moät ngaøn söùc cuûa Long vöông Y-na- baït-la. Cuõng theá, v.v... goïi laø söùc thaân cuûa Boà-taùt. Laïi coù thuyeát noùi: Thuyeát naày cuõng ít. Söùc nôi thaân cuûa Boà-taùt coù möôøi taùm tieát lôùn, nhö tröôùc ñaõ noùi, laø söùc cuûa tieát thaáp nhaát trong möôøi taùm tieát cuûa Boà-taùt. Thuyeát thöù hai noùi laø söùc nôi tieát vöôït hôn keá ñoù cuûa Boà-taùt. Thuyeát thöù ba noùi laø söùc cuûa tieát thöù ba, cöù thöù lôùp nhö theá moãi moãi ñeàu chuyeån bieán vöôït hôn gaáp boäi. Toân giaû Baø-ñaøn-ñaø noùi: Söùc cuûa yù voâ löôïng, neân bieát söùc cuûa thaân cuõng voâ löôïng, laøm sao

bieát ñöôïc? Vì nhö ñaïo Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng ñôøi vò lai, seõ sinh hieän ôû tröôùc. Baáy giôø, Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi, maët ñaát rung chuyeån. Do vieäc naày, neân bieát ñöôïc do söùc cuûa yù voâ löôïng, neân söùc cuûa thaân cuõng voâ löôïng. Hoûi: Neáu vaäy thì vì sao noùi Boà-taùt coù söùc cuûa Na-la-dieân? Ñaùp: Vì söùc cuûa Na-la-dieân ñöôïc ngöôøi ñôøi öa chuoäng neân duøng laøm duï. Vaäy thì söùc cuûa yù voâ löôïng, neân söùc cuûa thaân cuõng voâ löôïng. Hoûi: Vì sao Boà-taùt tu taäp söùc nhö theá? Ñaùp: Vì muoán theå hieän taát caû ñeàu laø vieäc vöôït hôn, nhö Boà-taùt ñoái vôùi taát caû vieäc vöôït hôn cuûa theá gian nhö laø saéc toäc, giaøu coù, nhieàu cuûa caûi, quyeán thuoäc, chöùa nhoùm coâng ñöùc vaø söùc cuûa tieáng taêm cuõng gioáng nhö theá. Nhö veà saéc toäc v.v... ñaõ bao truøm theá gian neân veà söùc cuõng neân nhö vaäy. Laïi coù thuyeát noùi: Vì laø Voâ thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Vì sao? Vì ñaïo quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng phaûi truï nôi thaân beàn chaéc nhö theá, nhöng khoâng coù vieäc ñoù, neân chæ do phaân bieät maø noùi. Neáu Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng truï nôi ñænh nuùi Tu-di, thì nuùi Tu-di seõ bò vôõ naùt, vì löïc, voâ uùy raát quyù troïng. Chính vì cho neân khi môùi thaønh ñaïo, Ñöùc Theá toân giôû chaân leân ñònh ñi, böôùc nheï nhaøng treân ñaát, ñaát lieàn rung chuyeån. Laïi coù thuyeát noùi: Vì ñaïo Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, neân ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà trong Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi, ôû coõi Dieâm- phuø-

ñeà aáy coù toøa kim cöông töï nhieân xuaát hieän. Boà-taùt ngoài treân ñoù thaønh Ñaúng chaùnh giaùc. Cuõng theá, cuõng laø ñaïo Chaùnh ñaúng Chaùnh Giaùc Voâ thöôïng, thaân chöùa nhoùm beàn chaéc. Laïi coù thuyeát noùi: Vì duøng söùc naày ñeå daãn daét öùng hoùa chuùng sinh. ÔÛ ñaây, neân noùi laø ngöôøi do söùc bieán hoùa duï cho caùc Thích töû, vieäc baén duï cho nhaäp Nieát-baøn, thôøi gian duï cho ñaù cöùng chaéc. Nghe noùi khi Ñöùc Theá toân saép nhaäp Nieát-baøn, Ngaøi ñeán thoân Ba- ba, baáy giôø coù naêm traêm löïc só ñang söõa ñöôøng, luùc ñoù coù moät taûng ñaù daøi möôøi hai tröôïng, roäng saùu tröôïng. Caùc löïc só ñoàng doác heát taâm löïc, nhöng khoâng theå laøm cho taûng ñaù nhuùc nhích. Ñöùc Theá toân ñeán, hoûi caùc ñoàng töû: Caùc vò ñang laøm gì theá? Caùc löïc só ñaùp: Chuùng con ñang toâ ñieåm laïi ñöôøng saù. Ñöùc Theá toân laïi hoûi: Nay ta vì caùc vò seõ dôøi taûng ñaù naày ñi ñöôïc chaêng? Ñaùp: vaâng, ñöôïc. Phaät baûo caùc löïc só: Caùc vò neân traùnh thaät xa! Luùc aáy, Ñöùc Theá toân duøng ngoùn chaân caùi naâng taûng ñaù naày leân, ñaët trong taâm baøn tay. Laïi duøng tay naâng taûng ñaù neùm vaøo hö khoâng, rôi xuoáng, laïi ñôõ laáy, roài duøng mieäng thoåi tan taûng ñaù khieán noù naùt vuïn nhö buïi, roài laøm cho noù hôïp laïi nhö cuõ khoâng khaùc. Baáy giôø, caùc löïc só hoûi Phaät: Vieäc nhö theá laø do coâng söùc gì? Ñöùc Theá toân ñaùp: Do söùc cuûa ngoùn chaân caùi, ñaët taûng ñaù trong taâm baøn tay laø söùc cuûa thaân do cha meï sinh ra. Sau duøng baøn tay naém taûng neùm vaøo hö khoâng, cuõng laø söùc cuûa thaân do cha meï sinh ra. Duøng mieäng thoåi tan taûng ñaù, khieán noù naùt vuïn nhö buïi, laø do söùc thaàn tuùc. Taûng ñaù naùt vuïn, roài hôïp trôû laïi nguyeân veïn nhö cuõ, laø naêng löïc cuûa söï giaûi thoaùt. Caùc löïc só laïi hoûi Phaät: Coøn coù söùc maïnh naøo hôn söùc maïnh nhö theá cuûa Ñöùc Theá toân chaêng?

Phaät ñaùp: Coù chöù! Ñoù laø söùc voâ thöôøng. Phaät baûo caùc löïc só: Duø laø söùc cuûa cha meï sinh ra vaø söùc cuûa söï giaûi thoaùt, cuûa thaàn tuùc, thì ta cuõng seõ bò söùc maïnh cuûa voâ thöôøng huûy hoaïi vaøo nöûa ñeâm nay. Nghe Ñöùc Phaät noùi qua vieäc naày, caùc löïc só sinh taâm nhaøm lìa. Phaät vì hoï noùi phaùp, khieán hoï thaáy ñöôïc chaân ñeá. Cho neân, vì muoán daãn daét chuùng sinh trong söï öùng hoùa, neân Boà-taùt tu taäp naêng löïc naày. Hoûi: Vaøo thôøi gian naøo Boà-taùt ñaït ñaày ñuû söùc naày? Ñaùp: Vaøo thôøi gian Boà-taùt hai möôi laêm tuoåi thì ñaït ñöôïc ñaày ñuû naêng löïc naày. Töø ñoù trôû ñi, ñeán naêm möôi tuoåi, söùc cuûa Boà-taùt khoâng giaûm. Quaù tuoåi naày veà sau theå löïc cuûa Boà-taùt chuyeån bieán giaûm daàn. Laïi coù noùi raèng: Söùc aáy khoâng giaûm. Vì sao? Vì söùc cuûa yù khoâng giaûm neân söùc cuûa thaân cuõng vaäy. Bình luaän: Neân noùi raèng: Phaùp thaân cuûa Boà-taùt khoâng giaûm, sinh thaân coù giaûm, laø do quaû baùo, nhö Öu-ñaø-da noùi: Nay thaáy saéc thaân Ñöùc

Theá toân toån giaûm, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Chuùng sinh khaùc coù söùc cuûa Na-la-dieân hay khoâng? Ñaùp: Nhö söùc cuûa Boà-taùt ñaõ noùi luùc ñaàu, chuùng sinh khaùc coøn khoâng coù, huoáng chi laø thuyeát khaùc? Nhöng vaøo luùc theá giôùi môùi thaønh theá giôùi chuùng sinh, ngöôøi coù söùc nhö Na da dieân, coù moät nöûa söùc Na da dieân, coù söùc cuûa Baùt-kieán-ñaø, coù söùc maïnh lôùn, ñaày caû coõi Dieâm-phuø- ñeà. Hoûi: Veà töôùng ñoát xöông cuûa caùc ngöôøi kia theo thöù lôùp ra sao? Ñaùp: Tröø boán haïng ngöôøi kia, töôùng ñoát xöông cuûa caùc chuùng sinh khaùc thì traùi nhau. Neáu söùc cuûa con ngöôøi baèng söùc voi, ngöïa, thì ñoát xöông seõ khít nhau. Ngöôøi coù söùc maïnh thì, ñoát xöông noái lieàn nhau. Ngöôøi coù söùc Baùt-kieán-ñaø ñoát xöông moùc noái nhau. Ngöôøi coù söùc cuûa Na-la-dieân thì ñoát xöông noái nhau nhö maéc xích, ñoát xöông cuûa Boà-taùt, nhö giao long lieân keát nhau, nhö Khaùt giaø giaùc, Bích-chi Phaät, goïi laø söùc maïnh lôùn. Hoûi: Vua Chuyeân luaân coù söùc maïnh Na-la-dieân hay khoâng? Ñaùp: Vua Chuyeån luaân khoâng coù söùc maïnh Na-la-dieân. Tuøy ôû söùc ôû thaân ñöùc nôi baùnh xe baùu vaø caùc thöù baùu khaùc cuõng theá. Neáu baùnh xe kia laø vaøng thì laøm vua boán coõi thieân haï, söùc cuûa vua laø toái thaéng. Neáu baùnh xe kia laø baïc, thì laøm vua trò vì ba coõi thieân haï, söùc vua seõ caøng giaûm. Neáu luaân kia laø ñoàng, thì laøm vua cai trò hai coõi thieân haï, söùc cuûa vua ñoù laïi giaûm. Neáu baùnh xe kia laø saét, thì laøm vua trò vì moät coõi thieân haï, söùc cuûa vua aáy raát yeáu keùm. Luùc Phaät coøn ôû ñôøi, coù ba ngöôøi coù söùc maïnh cuûa Baùt-kieán-ñaø: 1. Toân giaû A-nan. 2. Thích thaây cheá-teåm-di. 3. Thích nöõ Cuø-tyø-ca. Hoûi: Bích-chi Phaät ra ñôøi laø nhö Phaät ra ñôøi moät mình hay coù ngöôøi ra ñôøi chung? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Ra ñôøi moät mình, khoâng coù ai ra ñôøi chung. Vì sao? Vì caên taùnh cuûa Bích-chi Phaät vöôït hôn Xaù-lôïi-phaát. Nhö Xaù-lôïi-phaát ñeàu xuaát hieän ôû ñôøi, gioáng nhö vieäc naày, huoáng chi laø naêm traêm coâng ñöùc xuaát hieän cuøng moät luùc. Hoûi: Neáu Bích-chi Phaät khoâng cuøng xuaát theá, laø noùi naêm traêm coâng ñöùt xuaát theá cuøng luùc, laø ngöôøi naøo? Ñaùp: Ñaây ñeàu voán laø Thanh vaên, vì duyeân toû ngoä Boà-ñeà, neân goïi laø Bích-chi Phaät. Neáu chuûng taùnh goác laø Bích-chi Phaät thì haønh

thaønh Bích-chi Phaät. Moät mình xuaát hieän ôû theá gian, neân bieát laø nhö Phaät.

Ñaõ noùi söùc nôi thaân cuûa Nhö lai, nay seõ noùi veà söùc cuûa yù. Nhö lai coù möôøi löïc, ñoù laø trí löïc thò xöù phi xöù cho ñeán trí löïc laäu taän. Hoûi: Theå taùnh cuûa löïc laø gì? Ñaùp: Theå taùnh laø theå cuûa trí laø thaân trí. Ñaõ noùi veà theå taùnh, nay seõ noùi veà nguyeân do cuûa löïc. Nhöõng gì laø nghóa cuûa löïc? Ñaùp: Nghóa khoâng bò ngöôøi khaùc khuaát phuïc laø nghóa cuûa löïc. Nghóa khoâng bò ngöôøi khaùc che laáp laø nghóa cuûa löïc. Nghóa khoâng bò döùt tröø, cheá phuïc laø nghóa cuûa löïc. nghóa haïi, nghóa quyeát ñònh nhaän bieát, nghóa coù theå gaùnh vaùc, nghóa toái thaéng laø nghóa cuûa löïc. Giôùi nghóa laø trí löïc cuûa ñôøi tröôùc, trí löïc cuûa sinh töû. Löïc khaùc ôû coõi Saéc. Neáu laø höõu laäu thì thuoäc veà ba coõi. Neáu laø voâ haäu thì khoâng leä thuoäc. Ñòa laø trí löïc ñôøi tröôùc, trí löïc cuûa sinh töû, ñòa nôi caùc löïc khaùc ôû Töù thieàn caên baûn. Neáu laø höõu haäu thì ôû ñòa möôøi moät, neáu laø voâ laäu thì ôû ñòa thöù chín. Y, nghóa laø döïa vaøo thaân coõi Duïc. Haønh nghóa laø trí löïc cuûa thò xöù phi xöù, trí löïc ñeán taát caû ñaïo haønh möôøi saùu haønh, cuõng haønh phi haønh, trí löïc nhaän bieát taäp cuûa phaùp nghieäp, haønh taùm haønh, cuõng haønh phi haønh. Trí löïc thöù ba, thöù tö, thöù naêm, thöù saùu, haønh möôøi hai haønh cuõng haønh phi haønh. Trí löïc cuûa tuùc maïng, laø trí löïc sinh töû, haønh veà phi haønh. Trí löïc laâu taän, neáu laáy caûnh giôùi haønh veà boán haønh. Neáu laáy ôû thaân thì haønh möôøi saùu haønh cuõng haønh phi haønh. Duyeân nôi caûnh giôùi: Laø trí löïc cuûa thò xöù phi xöù. Duyeân nôi taát caû phaùp laø trí löïc nhaän bieát taäp cuûa phaùp nghieäp, duyeân theo ñeá cuûa khoå, taäp. Trí löïc thöù ba, thöù tö, thöù naêm, thöù saùu, duyeân theo ba ñeá, tröø dieät ñeá, trí löïc ñeán taát caû ñaïo, duyeân vôùi boán ñeá. Trí löïc cuûa tuùc maïng duyeân theo naêm aám coõi Duïc, coõi Saéc ôû ñôøi tröôùc. Trí löïc cuûa sinh töû duyeân theo saéc nhaäp, trí löïc cuûa laäu taän, neáu duøng caûnh giôùi, thì duyeân theo Dieät ñeá, neáu laáy ôû thaân, thì duyeân theo taát caû phaùp. Nieäm xöù, nghóa laø trí löïc bieát duïc, trí löïc cuûa tuùc maïng laø phaùp nieäm xöù. Trí löïc cuûa sinh töû laø thaân nieäm xöù. Trí löïc cuûa laäu taän, neáu duøng caûnh giôùi, laø phaùp nieäm xöù, neáu laáy ôû thaân, thì laø boán nieäm xöù. Caùc löïc coøn laïi laø boán nieäm xöù. Trí, nghóa laø trí löïc cuûa thò xöù phi xöù. Trí löïc ñeán taát caû ñaïo laø möôøi trí. Trí löïc nhaän bieát taäp cuûa phaùp nghieäp laø taùm trí, tröø dieät trí, ñaïo trí. Trí löïc thöù ba, thöù tö, thöù naêm, thöù saùu laø chín trí, tröø dieät trí. Trí löïc cuûa tuùc maïng, nhö ngöôøi cöïu A-tyø-ñaøm noùi laø ñaúng trí.

Toân giaû Baø-dó noùi laø boán trí: Phaùp trí, tyû trí, khoå trí vaø ñaúng trí. Toân giaû Cuø-sa noùi laø saùu trí: Tröø taän trí, trí voâ sinh, dieät trí, tha taâm trí. Bình luaän: Neân nhö thuyeát tröôùc noùi, moät ñaúng trí, nghóa laø trí löïc öa sinh töû. Ngöôøi cöïu A-tyø-ñaøm noùi: Laø moät ñaúng trí. Toân giaû Baø-dó noùi boán trí: Phaùp trí, tyû trí, taäp trí, ñaúng trí. Nghóa chaân thaät laø moät ñaúng trí. Trí löïc haäu taän, neáu duøng caûnh giôùi thì laø saùu trí, tröø tha taâm trí, khoå trí, taäp trí, ñaïo trí. Neáu laáy ôû thaân thì coù möôøi trí. Vì sao? Vì möôøi trí naày ôû trong thaân Nhö lai ñeàu coù theå ñaït ñöôïc. Caên: Noùi toùm laïi thì töông öng vôùi ba caên. Quaù khöù

hieän taïi vò lai laø phaùp ba ñôøi. Duyeân nôi ñôøi quaù khöù, vò lai, hieän taïi laø trí löïc cuûa thò xöù phi xöù, trí löïc ñeán taát caû ñaïo, duyeân theo ba ñôøi, cuõng duyeân theo chaúng phaûi ñôøi. Trí löïc thöù hai, thöù ba, thöù tö, thöù naêm, thöù saùu duyeân theo ba ñôøi. Trí löïc cuûa tuùc maïng quaù khöù, hieän taïi, nghóa laø duyeân theo ñôøi quaù khöù, ñôøi vò lai. Seõ sinh, nghóa laø duyeân theo ñôøi quaù khöù. Neáu baát sinh, nghóa laø duyeân theo ba ñôøi. Trí löïc cuûa sinh töû quaù khöù duyeân theo ñôøi quaù khöù, hieän taïi duyeân theo ñôøi hieän taïi, vò lai seõ sinh duyeân theo ñôøi vò lai, baát sinh trí löïc laäu taän duyeân theo ba ñôøi, neáu duøng caûnh giôùi thì duyeân theo phaùp chaúng phaûi ñôøi. Neáu laáy ôû thaân thì duyeân theo caû ba ñôøi, cuõng duyeân theo chaúng phaûi ñôøi. Thieän, baát thieän, voâ kyù: Laø thieän duyeân theo thieän. Baát thieän, voâ kyù: Trí löïc bieát thieàn, giaûi thoaùt, Tam-ma-ñeà, duyeân theo thieän, voâ kyù. Trí löc laäu taän, neáu laáy caûnh giôùi thì duyeân theo thieän, neáu laáy ôû thaân thì duyeân theo thieän, baát thieän voâ kyù, caùc löïc khaùc duyeân theo ba thöù. Heä thuoäc laø trí löïc tuùc maïng, trí löïc cuûa sinh töû thuoäc veà coõi Saéc. Caùc löïc khaùc neáu laø höõu haäu thì leä thuoäc ba coõi. Neáu laø voâ laäu thì khoâng leä thuoäc. Duyeân leä thuoäc ba coõi: Trí löïc tuùc maïng, trí löïc cuûa sinh töû duyeân thuoäc veà coõi Duïc, saéc. Trí löïc nhaän bieát taäp cuûa phaùp nghieäp thì duyeän leä thuoäc ba coõi. Trí löïc laäu taän, neáu duøng caûnh giôùi thì seõ duyeân theo khoâng leä thuoäc, neáu laáy ôû thaân thì duyeân leä thuoäc ba coõi vaø duyeân theo khoâng leä thuoäc. Caùc löïc khaùc duyeân leä thuoäc ba coõi, duyeân theo chaúng leä thuoäc. Laø Hoïc, Voâ hoïc, phi hoïc phi Voâ hoïc: Trí löïc tuùc maïng, trí löïc sinh töû laø phi hoïc phi Voâ hoïc. Caùc löïc khaùc, neáu voâ laäu thì laø Voâ hoïc, neáu höõu laäu thì laø phi hoïc phi Voâ hoïc.

Duyeân nôi Hoïc, Voâ hoïc, phi hoïc phi Voâ hoïc: Trí löïc nhaän bieát taäp cuûa nghieäp phaùp, trí löïc tuùc maïng, trí löïc sinh töû duyeân theo phi hoïc phi Voâ hoïc. Trí löïc laäu taän neáu laáy caûnh giôùi thì duyeân theo phi hoïc phi Voâ hoïc. Neáu laáy ôû thaân thì coù theå duyeân theo caû ba thöù, caùc löc coøn laïi, duyeân caû ba thöù. Veà thaáy ñaïo döùt, tu ñaïo döùt khoâng döùt, nghóa laøtrí löïc tuùc maïng, trí löïc sinh töû laø tu ñaïo döùt tröø. Löïc coøn laïi, neáu höõu laäu, laø tu ñaïo döùt tröø, neáu laø voâ laäu, thì khoâng döùt tröø, duyeân theo thaáy ñaïo döùt, tu ñaïo döùt, khoâng döùt. Nghóa laø trí löïc nhaän bieát taäp cuûa phaùp nghieäp, trí löïc tuùc maïng duyeân theo thaáy ñaïo döùt, tu ñaïo döùt, trí löïc sinh töû duyeân theo tu ñaïo döùt tröø, trí löïc laäu taän, neáu duøng caûnh giôùi thì duyeân theo khoâng döùt, neáu laáy ôû thaân thì duyeân theo caû ba thöù, caùc coøn laïi duyeân heát ba thöù. Veà duyeân theo danh, duyeân theo nghóa: Trí löïc bieát duïc, trí löïc cuûa sinh töû, duyeân theo nghóa, trí löc laäu taän. Neáu laáy caûnh giôùi, thì duyeân theo nghóa, neáu laáy ôû thaân thì duyeân theo danh, nghóa, löïc khaùc vöøa duyeân sanh, vöøa duyeân nghóa, duyeân theo thaân mình, thaân ngöôøi, chaúng phaûi thaân. Trí löïc cuûa thò xöù phi xöù, cho ñeán trí löïc cuûa taát caû ñaïo, duyeân theo thaân mình, nôi thaân ngöôøi, cuõng duyeân theo phaùp chaúng phaûi thaân. Trí löïc laäu taän, neáu duøng caûnh giôùi thì duyeân theo phi thaân, neáu laáy ôû thaân thì seõ duyeân heát ba thöù, caùc löïc coøn laïi thì duyeân theo thaân mình, nôi thaân ngöôøi. Hoûi:

Caùc löïc naày laø töø phöông tieän sinh hay laø töø lìa duïc maø ñöôïc? Ñaùp: Coù theå noùi laø töø phöông tieän sinh, cuõng töø lìa duïc maø ñöôïc. Vì sao? Vì ñaõ chöùa nhoùm phöông tieän sinh töø ba A-taêng-kyø kieáp, neân noùi laø töø phöông tieän sinh. Vì töø lìa duïc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù maø ñöôïc, neân noùi töø lìa duïc maø ñöôïc. Hoûi: ÔÛ xöù naøo sinh ra löïc naày? Ñaùp: Döïa vaøo thaân coõi Duïc, sinh ôû chaâu Dieâm-phuø-ñeà, chaúng phaûi phöông khaùc. Döïa vaøo thaân ngöôøi nam, chaúng phaûi thaân ngöôøi nöõ. Hoûi: Trí löïc trí bieát taäp cuûa phaùp nghieäp, vaø trí löïc sinh töû coù gì khaùc nhau khoâng? Ñaùp: Töø thoâ ñeán teá laø trí löïc sinh töû, töø teá ñeán thoâ laø trí löïc bieát taäp cuûa phaùp nghieäp, nhö thoâ, teá hieän thaáy, khoâng hieän thaáy, nhaân quaû, neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Ñaõ noùi löïc, voâ uùy, nay seõ noùi veà baäc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc coù boán voâ sôû uùy, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Theå taùnh cuûa voâ uùy laø gì? Ñaùp: Theå taùnh cuûa voâ uùy laø thaân tueä. Löïc ban ñaàu laø voâ uùy ban

ñaàu, löïc thöù möôøi laø voâ uùy thöù hai, löïc thöù hai laø voâ uùy thöù ba, löïc thöù baûy laø voâ uùy thöù tö. Moãi löïc goàm boán voâ uùy, moãi voâ uùy goàm nhieáp möôøi löïc, töùc laø coù boán möôi löïc, boán möôi voâ uùy. Vì Ñöùc Phaät löôïc noùi, neân ta thaønh töïu möôøi löïc, boán voâ sôû uùy, noùi roäng laø thaønh töïu boán möôi löïc, boán möôi voâ uùy. Ñaõ noùi theå taùnh cuûa löïc voâ uùy, veà lyù do nay seõ noùi: Hoûi: Theá naøo laø nghóa voâ uùy? Ñaùp: Nghóa khoâng theå laøm lay ñoäng laø nghóa voâ uùy, nghóa duõng maõnh laø nghóa voâ uùy. Nghóa khoâng yeáu ñuoái laø nghóa voâ uùy. Nghóa yeân oån, nghóa thanh tònh, nghóa thuaàn baïch laø nghóa voâ uùy. Hoûi: Löïc töùc laø voâ uùy hay khaùc vôùi voâ uùy? Ñaùp: Caùc löïc töùc laø caùc voâ uùy, nhö tröôùc ñaõ noùi, löïc ñaàu tieân töùc löïc voâ uùy ñaàu tieân, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Neáu vaäy thì giöõa löïc vaø voâ uùy coù gì khaùc nhau? Ñaùp: Khoâng coù khaùc nhau. Nhö noùi voâ uùy töùc löïc, löïc töùc voâ uùy. Laïi coù thuyeát noùi: Teân töùc khaùc nhau. Vì sao? Vì ñoù goïi laø löïc, vì ñoù goïi laø voâ uùy. Laïi coù thuyeát noùi: môùi An laäp laø löïc, ñaõ an laäp khoâng lay ñoäng laø voâ uùy. Laïi nöõa, coù vöõng chaéc, maïnh meõ laø löïc, duõng caûm, quyeát ñònh laø voâ uùy. Laïi nöõa, khoâng bò ngöôøi khaùc khuaát phuïc laø löïc, khoâng yeáu ñuoái laø voâ uùy. Laïi nöõa, trí laø löïc, bieän taøi laø voâ uùy. Laïi nöõa, nhaân laø löïc, quaû laø voâ uùy. Laïi nöõa, khoâng bò ngöôøi khaùc che laáp, laø löïc, coù theå che laáp ngöôøi khaùc laø voâ uùy. Laïi nöõa, töï laøm lôïi ích laø löïc, laøm lôïi ích cho ngöôøi laø voâ uùy. Lôïi mình, lôïi ngöôøi cuõng theá. Laïi nöõa, töï giaùc laø löïc, vì ngöôøi khaùc giaûng noùi laø voâ uùy. Chöùa nhoùm laø löïc, nhaän duøng laø voâ uùy. Nghóa tieáp nhaän cuûa caûi laø löïc, nghóa phaân chia cuûa caûi laø voâ uùy. Laïi nöõa, bieát phöông thuoác laø löïc, trò beänh cho ngöôøi laø voâ uùy. Laïi nöõa, nghóa phaùp voâ ngaïi laø löïc, laïc thuyeát voâ ngaïi laø voâ uùy. Laïi nöõa, khen caàu nghóa phaùp voâ ngaïi laø löïc, khen caàu töø laïc thuyeát voâ ngaïi laø voâ uùy. Caùc phaân bieät khaùc nhö ñaõ noùi trong phaàn löïc. Nhö lai coù ñaïi bi. Hoûi: Theå taùnh cuûa ñaïi bi laø gì?

Ñaùp: Theå taùnh cuûa ñaïi bi laø tueä. Laïi coù thuyeát noùi: Laø chieáu soi. Bình luaän: Khoâng Neân noùi raèng, nhö thuyeát tröôùc laø toát. Phaûi bieát, ñaïi bi töùc

laø löïc cuûa thò xöù phi xöù Ñòa: Nghóa laø ñòa cuûa ñeä Töù thieàn. Ngoaøi ra, phaân bieät neân tuøy töôùng maø noùi. Hoûi: Vì sao trong ñaây chæ noùi löïc, voâ uùy, ñaïi bi maø khoâng noùi laø ba nieäm xöù? Ñaùp: Vì ba thöù naày vöôït hôn trong phaàn noùi phaùp, coøn ba nieäm xöù thì khoâng nhö theá. Noùi löïc töùc laø bieåu hieän roõ raøng nghóa cuûa mình. Noùi voâ uùy töùc laø theå hieän nghóa phaùt töø, cheá phuïc ngöôøi khaùc. Ñaïi bi thì sinh ra taâm muoán noùi phaùp, ba nieäm xöù thì khoâng nhö theá cho neân khoâng noùi. Nhö lai cuõng noùi thaønh töïu baûy phaùp. Baûy phaùp kia neân bieát töùc laø löïc cuûa thò xöù phi xöù. Neáu Nhö lai coøn coù phaùp baát coäng khaùc, neân bieát ñeàu laø löïc cuûa thò xöù phi xöù. Hoûi: Baûy phaùp naày coù bao nhieâu trí taùnh? Ñaùp: Bieát phaùp, bieát löôïng, bieát chuùng, ñaây laø moät ñaúng trí. Bieát nghóa, töùc laø caùc thuyeát ñeàu noùi. Nieát-baøn laø ñeä nhaát nghóa töùc laø saùu trí taùnh, töø khoå trí, taäp trí, tha taâm trí vaø ñaïo trí. Phaàn nhieàu ñeàu noùi nhö theá: Taát caû phaùp laø ñeä nhaát nghóa, laø möôøi trí taùnh. Bieát thôøi gian, bieát ngöôøi laø chín trí taùnh, töø dieät trí. Töï bieát laø taùm trí taùnh, töø dieät trí, tha taâm trí. Toân giaû Baø-dó noùi: Töï bieát laø boán trí taùnh, nghóa laø phaùp trí, tyû trí, ñaïo trí, ñaúng trí. Bình luaän: Caùc thuyeát noùi nhö theá coù theå coù vieäc naày, chæ veà nghóa cuûa baûy phaùp maø kinh kia ñaõ noùi laø moät ñaúng trí. Nhö lai coù tam-muoäi cuûa naêm Thaùnh trí, ñaây cuõng laø löïc cuûa thò xöù phi xöù. Naêm trí laø: Phaùp trí, tyû trí, ñaïo trí, taän trí vaø trí voâ sinh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.